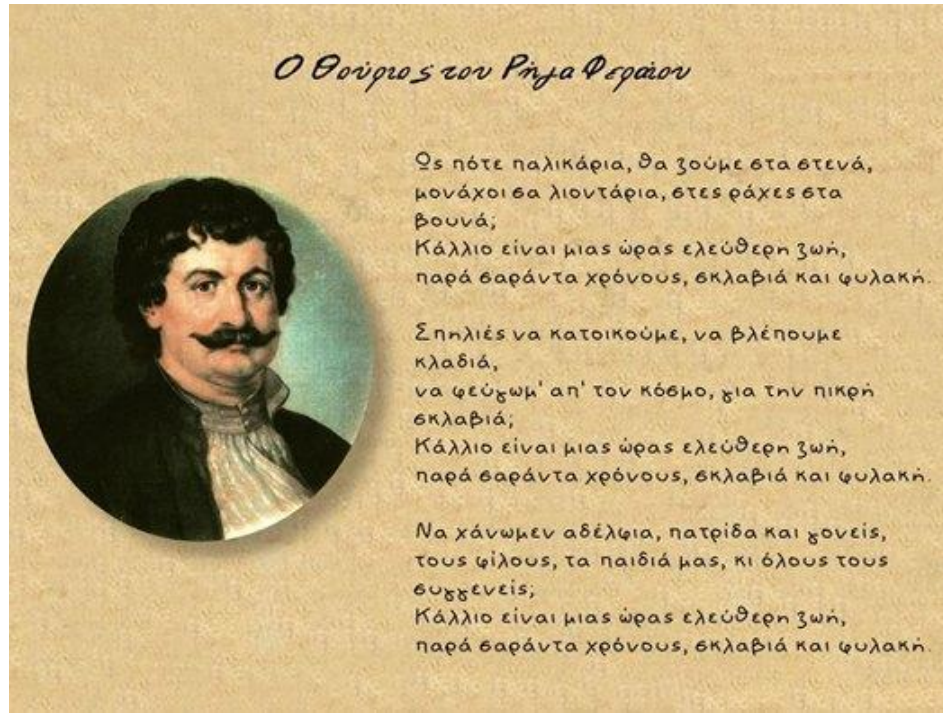

Γλώσσα - Ε' Τάξη (23.03.2020)

Ρήγας Βελεστινλής

Στο Βελεστίνο της Θεσσαλίας γεννιέται το 1757 ένα Ρωμιόπουλο, ένας ακόμα ραγιάς. Θα τον ονομάσουν Ρήγα. Λίγα πράγματα ξέρουμε για τα πρώτα χρόνια της ζωής του. Λένε πως ήταν πλουσιόπαιδο, με πατέρα εύπορο κτηματία και έμπορο. Λένε ακόμα πως έμαθε γράμματα στη φημισμένη σχολή της Ζαγοράς Πηλίου με τους δασκάλους που δίδασκαν σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και με τη γεμάτη άριστους για την εποχή χάρτες βιβλιοθήκη. Μικρός, ο Ρήγας φεύγει από τον τόπο του. Ίσως κυνηγημένος από τους Τούρκους, ίσως κυνηγώντας το όνειρο μιας καλύτερης και ελεύθερης ζωής.

Ο Ρήγας φτάνει στην Κωνσταντινούπολη, νεαρός άντρας πια, και μπαίνει στο φαναριώτικο περιβάλλον. Γίνεται γραμματικός του ηγεμόνα Αλέξανδρου Υψηλάντη, παππού των Υψηλάντηδων του 1821. Είναι έξυπνος, ετοιμόλογος και γλωσσομαθής και σταδιοδρομεί ως διερμηνέας, σύμβουλος και γραμματέας στη Βλαχία. Ασχολείται με τις επιχειρήσεις και το εμπόριο, και έτσι αποκτά σημαντική κτηματική περιουσία στο Βουκουρέστι. Πνεύμα ανήσυχο όμως, ο Ρήγας δε σταματά να μελετά. Εμπνέεται από τους Γάλλους διαφωτιστές και το γαλλικό

επαναστατικό σύνταγμα. Για μεγάλα χρονικά διαστήματα ζει στη Βιέννη. Εκεί εκδίδει τα βιβλία του, γραμμένα σε γλώσσα κατανοητή από το λαό, και τη Χάρτα του. Στα βιβλία του αποτυπώνεται το όραμά του: να μορφωθούν οι Έλληνες και να προετοιμάσουν το ξεσηκωμό τους. Το ίδιο όραμα έχει για όλους τους υπόδουλους λαούς της Βαλκανικής Χερσονήσου. Ο Ρήγας παλεύει για το όραμά τους. Οργανώνει ομάδα με συνωμοτική δράση. Τυπώνει σε πολλά αντίτυπα το τετρασέλιδο *Επαναστατικό μανιφέστο* και το *Στρατιωτικόν εγκόλπιον*. Ο Θούριος είναι άμεσο κάλεσμα των «Βουλγάρων κι Αρβανιτών, Αρμένιων και Ρωμιών» για ένοπλο αγώνα κατά του δυνάστη. Κι έτσι ο Ρήγας μπαίνει στα μαύρα κατάστιχα των τουρκικών αρχών. Η αντίστροφη μέτρηση αρχίζει όταν κάποιος τον καταδίδει στην αυστριακή αστυνομία για τη διακίνηση παράνομου έντυπου υλικού. Συλλαμβάνεται με τους επτά συντρόφους του στην Τεργέστη κι από εκεί μεταφέρονται στο Βελιγράδι, όπου και παραδίδονται στους Τούρκους. Οι ένοχοι θα βασανιστούν και θα πεθάνουν μαρτυρικά με στραγγαλισμό. Είναι Ιούνιος του 1798.

Περιοδικό «Ερευνητές», εφημερίδα Η Καθημερινή, 24.03.2006 (διασκευή)

1. Διαβάστε το κείμενο και αντιστοιχίστε με τα στοιχεία που ταιριάζουν:

Όνομα •	• Βελεστίνο, 1757
Έργα •	• Αντιστασιακή δράση, συγγραφή επαναστατικών κειμένων
Χρόνος και τόπος γέννησης •	• Ρήγας Βελεστινλής ή Φεραίος
Κοινωνική ζωή •	• Θούριος, «Χάρτα»